ПРОТОКОЛ

от заседанието на Консултативния съвет към председателя на ДАБЧ
за разработване на проект за избор на национално представителство
на българите извън Република България
(11 март 2016 г.)

На 11 март 2016 г. В сградата на ДАБЧ се състоя **първа част на шестото заседание** на Консултативния съвет (КС) към председателя на ДАБЧ за разработване на проект за избор на национално представителство на българите извън Република България. (Аудио-запис от заседанието е публикуван в електронната платформа за обмен на информация по въпросите на КС „iPortal" - Location: Национален БГ Съвет Resources **Podcasts** **2016_03_11_6-то заседание на КС към ДАБЧ**

На заседанието присъстваха следните членове на КС:

1. Андрей Ненов;
2. Анна Бъкстон;
3. Анна Кръстева;
4. Боян Кулов;
5. Димитър Иванов;
6. Иво Стоилов;
7. Илиана Илиева-Дъбова;
8. Ирина Верне;
9. Калинка Кюпер;
10. Красимир Гаджоков;
11. Любомир Гаврилов;
12. Мариана Христова;
13. Мирослав Ризински;
14. Петранка Стаматова;
15. Стефан Манов;
16. Тася Тасова;
17. Явор Константинов.

От страна на ДАБЧ присъстваха: Борис Вангелов; Димитър Владимиров; Коянка Димитрова; Иванка Славчева.

Допълнително се включи Петър Стаматов, представител на информационния портал „Еврочикаго", в качеството му на експерт, поканен от Петранка Стаматова.

Предварително бе обявен следният дневен ред:

Дневен ред на съвещанието на КС към председателя на ДАБЧ
ДАБЧ, 11 март 2016 г. 15ч. - 18ч.
(включването на конферентната връзка започва в 14:30 българско време)
Заседанието ще се проведе на платформата GoToMeeting
https:/global.gotomeeting.com/join/880707653

1. Приемане на протокол от предното заседание 15:00-15:15
   (забележки по протокола постъпват в писмен вид до 24 часа преди заседанието)
2. Представяне на концептуалните проекти от вносителите (по 5 мин.) 15:15-15:30
3. Дискусия по приоритетните въпроси поставени от членовете на Съвета към вносителите* 15:30-17:00
4. Приемане по принцип на концептуален проект за Национален съвет, гласуване 17:00-17:15
5. Насрочване на следващото заседание 17:15-17:30
6. Други

* обобщените въпроси на база постъпилите мнения и коментари от последните седмици са публикувани тук

Водещият заседанието – Любомир Гаврилов предложи приемането на така представения дневен ред. Без възражения и допълнения към дневния ред, участниците пристъпиха към дискусии по точка първа.

По т. 1 от дневния ред, Мариана Христова сподели, че е предложила допълнения по т.7 и 8 от протокола на предишното /пето/ заседание (Протокола от 5-тото заседание - Location: Национален БГ Съвет Resources / Консултативен съвет - заседания / 5-то заседание 27.02.2015 Protocol-zasedanie 5), които ако не се вземат предвид, тя няма да гласува за приемането на протокола от 5-тото заседание. (Линк към становището на М.Христова - http://platform.iportal4languages.eu/portal/site/a83bb5ee-dd1d-4822-b6d0-90294a2a056f/page/4f9e18b7-1340-455b-a311-09e2ae34ac2a)

Димитър Иванов благодари за допълненията и предложи, поради липсата на физическа възможност за адекватна реакция по прослушването на 7 и 8-ма точка от аудио-записа, да се отложи дебата по тях, като поема ангажимента съвместно с М.Христова за допълнителна доработка на протокола в тази му част.

Ирина Верне помоли да се заличи името й от протокола като автор на доклад по един от концептуалните проекти.

По т. 2 от дневния ред, Л.Гаврилов представи концептуалния проект, изготвен от петимата вносители. В тази връзка припомни историята на създаването на ЗБЖИРБ, идеите за Обществени съвети към дипломатическите представителства и Национален съвет за българите от чужбина, Националната стратегия, приета през 2014г., както и създаването на Консултативния съвет към председателя на ДАБЧ. Докладчикът очерта връзките на изготвения концептуален проект с приетите до този момент нормативни документи.

Петранка Стаматова представи своите очаквания във връзка с изготвянето и усъвършенстването на втория концептуален проект. Предложи КС да излезе с решение за представянето пред председателя на ДАБЧ на двата концептуални проекта, които съществено се различават един от друг.

По т. 3 от дневния ред, Димитър Иванов благодари на членовете на КС, които са изразили отношение по систематизираните предварително въпроси. (Location: Национален БГ Съвет Resources / Консултативен съвет - заседания / 6-то заседание (11.03. и 19.03. 2016) и 7-мо заседание 02.04.2016 Анкета въпроси дебат 11.03.2016)

В дискусията се включи и Борис Вангелов, като определи смисъла на конституирането на КС в изработването на един концептуален проект за национално представителство на българите от чужбина.

Д.Иванов изрази очакванията си от днешното заседание, което цели да обобщи принципните различия по най-важните въпроси за дебатиране с цел изработването на единно мнение. Водещият дискусията по т.3 от дневния ред, предостави възможност на онези членове, които не са изразили до този момент своите мнения, да ги оповестят на заседанието, което и направи Тася Тасова.

М.Христова възрази по изработването на тази рамка от въпроси, които според нея ограничават дебатите по концептуалните проекти.

Д.Иванов поясни, че предложените въпроси са обобщени от предходни документи и заседания и няма невлючени в дебата аспекти. Подготвената таблица систематизира и обобщава всички теми, които стоят на вниманието на членовете на КС с цел фокусирането и изработването на конкретни становища. В тази връзка Д.Иванов представи обобщените резултати в класирането на водещите въпроси за дискусии на днешното заседание, като акцентът бе сложен на въпросите под номер 3, 6 и 8 (Location - пак там - Кандидат-въпроси за дебата на 11.03.2016 - работна версия).

В рамките на един от най-важните от тях е **спазването на изборните правила**, залегнали в Стратегията, т.е. по какъв начин и доколко представените концептуални поректи гарантират тайната на вота и прозрачността на изборния процес, както и общото, равното и пряко изборно право. В този смисъл членовете на КС би трябвало да си отговорят на въпросите: какви биха били последиците от прилагането на всеки един от предлаганите концептуални проекти по отношение на броя мандати в бъдещия НС, разпределени по континенти и в частност – по държави.

В отговор на този въпрос, по първия концептуален проект взе думата Л.Гаврилов, който цитира т.3 от гл.2 на Проекта „Структура и състав на НС“, в която е предвидено изборите за членове на бъдещия НС да бъдат провеждани съвместно с изборите на народни представители или президент на Република България и се организират от ЦИК и МВнР, с което се гарантира тайната на вота и прозрачността на изборния процес.

В тази връзка по втория концептуален проект бе предложена думата за отношение на Петранка Стаматова. Вместо нея Петър Стаматов се извини, че поради напредването на времето и започването на работния ден в Америка, на тях им се налага да напуснат заседанието на КС, но допълнително ще отговорят писмено на всеки един въпрос, зададен към тях в качеството им на вносители на втория концептуален проект.

В резултат на това Д.Иванов предложи да се запише в протокола, че няма кой да отговори на поставения в дискусията въпрос по отношение на втория концептуален проект, което категорично бе опровергано от Петър Стаматов.

Ирина Верне призова водещия дискусията към по-голяма дипломатичност и толерантност.

Д.Иванов отговори, че всички въпроси са поставяни многократно на предишни заседания и в настоящото заседание е представено тяхното обобщение. Освен това ръководството на КС не е било информирано за ограниченото време на сем.Стаматови и необходимостта от наложително прекъсване на участието им в заседанието на КС. В допълнение на това липсва техен делегиран представител, който детайлно познава Проекта и би могъл да отговори от тяхно име на поставените въпроси.

Петър Стаматов прие да отговори, възможно най-бързо, на поставените за дискутиране въпроси. В тази връзка той насочи вниманието на присъстващите към еднакво гарантираната тайна на вота, прозрачността на изборния процес и общото изборно право по мажоритарната и пропорционалната система.

В дискусията се включи Л.Гаврилов, като цитира онази част от Втория концептуален проект (на Стаматови), визираща изборите за бъдещия НС, където е дефинирано, че изборите се организират от обществените съвети по места във взаимодействие с ЦИК и МВнР. Л.Гаврилов определи тази схема като конфликт на интереси между организатори и избирани, което не гарантира тайната и прозрачността на вота.

П.Стаматов отговори, че представителите на обществените съвети се включват в изборния процес като доброволци и доверието е основен принцип на организацията на изборния процес. Според него тайната на вота се осигурява с електронно гласуване, както и по пощата.

Л.Гаврилов поясни разликата между общото и равното изборно право, което се гарантира с провеждането на избори от дипломатическите ни представителства по места с организиране на изборни секции. В този смисъл Вторият проект обвързва избора за бъдещия НС с този за обществени съвети, което би възпрепятствало избора на НС, ако по места българите не желаят за изберат обществен съвет.

П.Стаматов определи своя проект като подкрепен от много хора и институции, като изрази желание да го усъвършенства и по-нататък.

Ирина Верне се включи в дискусията като дефинира основната разлика между двата проекта в частта относно организаторите на изборните секции, като в първия проект са определени ЦИК и МВнР, а във втория – ОС, съвместно с ЦИК и МВнР. Ако това е „ябълката на раздора“ тя предложи на П.Стаматов да преосмисли това и се изработи качествено становище, в което изборният процес няма да зависи от обществените съвети по места, което само по себе си е несигурно условие за изборния процес.

П.Стаматов изрази принципно съгласие с изказването, но се позова на недостатъчния брой на дипломатически служители по места, които не биха могли сами да организират качествени избори за бъдещ НС, а се нуждаят от подкрепата и на ОС.

Д.Иванов напомни, че на текущото заседание не присъстват представители на МВнР и е неправомерно да се позовават на подобни доказателства „от авторитета“, без това да може да бъде потвърдено.

Стефан Манов допълни, че според него е немислимо хората, които организират изборите по места, да бъдат избирани. Независимостта на избора се гарантира от неговата организация чрез независима структура, още повече, че все още няма избрани обществени съвети по места.

П.Стаматов заяви готовност да се съгласи бъдещото гласуване да бъде по електронен път.

По темата за равното изборно право се включи Л.Гаврилов, който определи, че във Втория проект това право е нарушено, тъй като независимо от броя на гласувалите българи по места, те ще излъчват по един техен представител.

П.Стаматов определи **определянето на броя на мандатите** като най-голямото различие между двата проекта. Избраните представители на бъдещия НС са проводници на мненията на българите по места, а не се конкурират помежду си. В този смисъл бъдещият НС, според него, е един консултативен орган на държавното ръководство по отношение на политиката спрямо българите в чужбина.

С.Манов и Д.Иванов се обединиха около идеята, че е несправедливо по места при наличието на различен брой сънародници да бъдат избирани еднакъв брой представители по държави, с което се нарушава равното изборно право и еднаквата изборна тежест на гласовете на избирателите в различните държави.

П.Стаматов зададе въпрос относно целесъобразността на избора на представители в бъдещия НС пропорционално на броя на българите по места, тъй като според него всеки един представител на една държава може да консултира пълноценно държавното ръководство относно проблемите на българите в съответната държава.

В диалога се включи и Анна Бъкстон, която поясни, че за нея има огромно значение дали един член на бъдещия НС представлява 150 хил. или 5 хил. сънародници, а Кр.Гаджоков допълни, че пропорционалното представителство на българите от различните изборни райони гарантира справедливи решения на бъдещия КС за мнозинството от българите в чужбина.

Ирина Верне изказа предложение да се помисли върху варианта да се изработи модел за избор на обществени съвети по места, а те на свой ред да изберат свои представители, които ще ги представляват пред държавата. В противен случай, според нея, избраният бъдещ НС по определени мандати спрямо броя на българите по места, ще остане неподкрепен с работни структури по държави. В тази връзка е и следващият й въпрос: доколко самообявилите понастоящем временни обществени съвети в някои държави се чувстват легитимни, защото те не са упълномощени от никого за това. Изрази предложение да се даде време на членовете на КС за преосмисляне на казаното досега и се изработят консенсусни формулировки от авторите на съответните проекти. В този смисъл тя зададе и въпроса относно времевата рамка и крайния срок за изработване на окончателно становище от членовете на КС.

П.Стаматов упълномощи Ирина Верне да представлява авторите на Втория проект, тъй като му се налага да напусне заседанието.

В отговор на това Ирина Верне отказа с мотива, че не познава в детайли неговия проект, но предложи да се прекъсне днешното заседание и се продължи работата в утрешния ден (12 март - събота), който е работен за българската държавна администрация и в същото време – почивен за останалите държави, което предполага възможност за провеждане на заседанието в сградата на ДАБЧ и участието на членовете на КС в свободен за тях ден.

П.Стаматов потвърди своето участие в утрешния ден.

Д.Иванов насочи вниманието на участниците към въпроса относно сроковете на работа на КС, като помоли председателя на ДАБЧ да вземе отношение.

Борис Вангелов уточни въпроса с формулировката „Дали ДАБЧ е поставяла срокове за приключване на работата на КС?“, на което отговори отрицателно. КС решава самостоятелно в какви срокове да изпълни поставеното му задача.

Ст.Манов припомни приетата на предишно заседание (11 февруари т.г.) на КС времева рамка за изработване на окончателен продукт на Съвета, която на практика е изтекла и съобразно взетите решения КС е наложително, според него, да се ориентира към фокусиране върху краен продукт.

М.Христова репликира, че настоящото заседание, на фона на практиката досега, е първото, в което се дискутират по същество конкретни текстове и казуси и не би било редно, според нея, да се приключва ефективните дискусии по важни въпроси, касаещи качеството на крайния продукт на КС.

Д.Иванов обобщи направените процедурни предложения с цел поставянето им за гласуване от присъстващите на заседанието:

1. Прекъсване на настоящото заседание и продължаване на работата в утрешния ден (12 март - събота) – (направено от Ирина Верне);

2. Прекъсване на дебата и подължаване на работата в съответствие с т.4 на приетия дневен ред (направено от Ст.Манов);

3. Продължаване на дебата в дните от следващата седмица (направено от Илияна Дъбова).

По първото предложение резултатите от гласуването са следните:

ДА (6): Иво Стоилов, М.Христова, Анна Кръстева, Ирина Верне, П.Стаматова (делегиран вот на П.Стаматов, който потвърди предварително), Д.Иванов;

НЕ (9): Л.Гаврилов, Т.Тасова, А.Ненов, А.Бъкстон, Илияна Дъбова, Кр.Гаджоков, Ст.Манов, Явор Константинов, М.Ризински

Въздържали се (0):

Неприсъствали на заседанието по време на гласуването (3): Б.Кулов, К.Кюпер, Б.Танушев.

По второто предложение резултатите от гласуването са следните:

ДА (8): Л.Гаврилов, Т.Тасова, А.Бъкстон, Кр.Гаджоков, Ст.Манов, М.Ризински, К.Кюпер, А.Ненов;

НЕ (6): Илияна Дъбова, Иво Стоилов, М.Христова, Ирина Верне, Б.Танушев, Явор Константинов;

Въздържали се (2): Анна Кръстева, Д.Иванов;

Неприсъствали на заседанието по време на гласуването (2): П.Стаматова, Б.Кулов.

Поради непреодолимите обстоятелства за приключване на работата в днешното заседание във връзка със затварянето на сградата на ДАБЧ, Л.Гаврилов направи ново процедурно предложение за въвеждане на отложено гласуване по т.4 от дневния ред, което да бъде направено по мейл в рамките на три дни със срок до понеделник (14 март) вечерта.

Д.Иванов уточни, че в резултат на взетите решения до настоящия момент, логически отпада необходимостта от гласуване на третото предложение, направено от Илияна Дъбова.

По процедурното предложение на Л.Гаврилов резултатите от гласуването са следните:

ДА (7): Л.Гаврилов, Т.Тасова, Анна Бъкстон, К.Кюпер, Иво Стоилов, Кр.Гаджоков, М.Ризински;

НЕ (2): М.Христова, Ирина Верне;

Въздържали се (6): Б.Танушев, Илияна Илиева-Дъбова, Ст.Манов, Явор Константинов, Анна Кръстева, Д.Иванов;

Неприсъствали на заседанието по време на гласуването (3): А.Ненов, П.Стаматова, Б.Кулов.

Поради пресрочване на времето за заседанието Ст.Манов предложи да се приложи метода на „спрелия часовник“, при който настоящото заседание да продължи в друг ден, удобен за членовете на КС, договорен допълнително.

Протоколът е
Изготвен от Иванка Славчева и
Допълнен и съгласуван с координаторите на Консултативния съвет

Протоколът е приет на 9-то заседание на КС на 15.04.2016.